

Громадська організація Екоклуб

РІЧНИЙ ЗВІТ ЗА 2013 РІК

Екоклуб – це природоохоронна громадська організація, яка заснована у 1998 році та знаходиться у місті Рівне. Це неприбуткова організація, в якій працюють молоді активісти, серед яких 6 штатних працівники та волонтери.

Діяльність Екоклубу спрямована на впровадження ефективного використання енергії, зупинку розвитку ядерної енергетики і зменшення впливу людини на зміну клімату. Організація здійснює інформаційно-просвітницькі та практичні заходи, відслідковує і впливає на діяльність влади, розповсюджує неупереджену інформацію з питань охорони довкілля та енергетики.

Діяльність Екоклубу у 2013 році відбувалася за наступними напрямками:

I. Енергетика

- Енергоефективність
- Енергія Сонця
- Атомна енергетика

II. Зміна клімату

III. Інші інформаційно-просвітницькі заходи

I ЕНЕРГЕТИКА

Значна кількість екологічних проблем спричинена використанням енергоносіїв на різних стадіях: добування, переробка, вироблення струму тощо. Екоклуб просуває впровадження енергоефективності та відновлюваних джерела енергії для

досягнення збалансованого розвитку людства.

1.1 Енергоефективність

В українській системі бюджетного управління бракує належного обліку витрат енергоресурсів у громадських установах. Це

призводить до неефективного використання енергії, надлишкових витрати бюджетних коштів та надмірної кількості викидів парникових газів. Для досягнення змін Еко клуб провів дослідження щодо використання енергії в усіх школах Рівненської області та опублікував його

результатами під назвою «Облік витрат енергоресурсів у Рівненській області: чому не рахуємо?». У дослідженні підкреслено недоліки муніципальної системи обліку енергоресурсів та запропонований перехід до ефективного управління енергоресурсами на місцевому рівні[1].

На основі виконаного дослідження Еко клуб розробив рекомендації з поліпшення стану енергоспоживання громадськими закладами. Зокрема, ми вимагаємо прозорості в існуючій системі обліку енергоресурсів шляхом впровадження вимоги опублікування та розміщення на офіційному сайті даних про енергоспоживання та впроваджені заходи з енергоефективності.

Для впровадження прозорості та жорсткої системи обліку енергоресурсів в Рівненській області Еко клубом було організовано зустрічі із зацікавленими сторонами, а також три публічні заходи включно з прес-конференцією. Таке нововведення підвищить відповідальність посадовців у обліку енергоресурсів та сприятиме встановленню більш прозорості і точної системи. Рекомендації для Рівненської ОДА, підготовлені Еко клубом, були схвалені двома постійними комісіями обласної ради: з Питань бюджету, фінансів та податків та з Правових питань, гласності, депутатської діяльності, етики та регламенту.

У партнерстві Еко клубу та НЕЦУ проаналізовано найкращі практики здійснення заходів з енергоефективності у 2013 році у шести містах України (Івано-Франківськ, Бурштин, Новоград-Волинський, Миргород, Вознесенськ та Славута) та підготовлено спільну публікацію «Енергозбереження: історії успіху українських міст». Головна мета даної публікації – навчити та мотивувати місцеві органи влади у розробці місцевих політик енергозбереження. Серед практик описано успіхи в освітній сфері, місцевому енергоменеджменті та залученні місцевою владою інвестицій до бюджету міста[2].

Також у 2013 році Еко клуб адаптував та опублікував посібник з утеплення «Утеплення будинку: комфорт і економія»[3], де детально описані питання теорії і практики утеплення будинків. Цей посібник розповсюджується безкоштовно і надсилається кожному, хто звертається із заявкою до Еко клубу.

1.2 Енергія Сонця

У 2013 році у рамках проекту «Увімкни сонце – живи комфортно» Еко клуб просував технології використання сонячної енергії, зокрема сонячні колектори для нагріву води. Протягом третього року

проекту декілька тренерів з конструювання та обслуговування колекторів з Еко клубу провели три тренінги в країнах Східної Європи та Кавказу, зокрема в містах Улан-Уде та Кам'янськ-Уральську[4] в Росії та селі Чумай у Молдові.

У червні Еко клуб взяв активну участь у Європейському тижні сталої енергетики, що відбувся у Житомирі. Під час цього заходу представники Еко клубу спільно з НЕЦУ продемонстрували відвідувачам сонячний колектор та пояснили принцип його дії, а також провели тренінг з виготовлення такого колектора[5].

Також Еко клуб організував два додаткових тренінги з виготовлення сонячних колекторів для ініціативної групи Стрийського аграрного коледжу та Маневицької колонії[6].

Колектори в Аграрному коледжі, м. Стрий

1.3 Ядерна енергетика

Будівництво енергоблоків №3 і 4 Хмельницької атомної електростанції (ХАЕС 3,4)

Незважаючи на наші попередні зусилля, 6 вересня 2012 року Верховна Рада України ухвалила остаточне рішення щодо реалізації проекту ХАЕС 3,4. З метою інформування про існуючі порушення, їхні наслідки, а також про можливі шляхи вирішення цих проблем Еко клуб спільно з експертами

НЕЦУ та Ресурсно-аналітичного центру «Суспільство і довкілля» підготували аналітичний документ «Спорудження енергоблоків №3 і 4 Хмельницької АЕС: роль Верховної Ради України»[7]. Цей аналітичний документ було надіслано усім народним депутатам, п'ятнадцять з них відреагували у відповідь, в т.ч. деякі переслали цікаві відповіді чиновників уповноважених міністерств.

Під час Інформаційного ярмарку 2013, що проходив у Верховній Раді України у березні 2013 року, Еко клуб та НЕЦУ пояснювали народним депутатам проблеми

Листи депутатам готові до відправки

будівництва ХАЕС 3,4 та порушення і небезпеки цього проекту. Остаточне рішення щодо проекту ХАЕС 3,4 було прийняте з порушенням вимог Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті (Конвенції Еспо) і наразі Комітет з імплементації Конвенції збирає інформацію щодо цього проекту.

У липні 2013 року Еко клуб надіслав інформаційний запит до Міністерства енергетики та вугільної промисловості України щодо заяви міністра про можливість використання існуючих старих конструкцій на майданчику для будівництва ХАЕС 3,4. Відповідь Міністерства була неповною, тож Еко клуб підготував статтю на

Інформаційний ярмарок

цю тему: «Безпеку старих конструкцій ХАЕС 3,4 не перевіряли?»[8] у якій привернуто увагу до пробілів у державному контролі безпеки проекту ХАЕС 3,4.

Продовження терміну експлуатації старих атомних енергоблоків

У березні 2013 року Комітет з імплементації Конвенції Еспо на основі поданої Екоclubом інформації щодо планованого продовження терміну експлуатації енергоблоків Рівненської АЕС вирішив розпочати розгляд справи за власною ініціативою (EIA/IC/CI/4)[9]. Це стало першим випадком відкриття справи на основі інформації, наданої громадськістю. Екоclub уважно слідкує за процесом розгляду даного питання, зокрема в серпні організацією був надісланий лист до Комітету з додатковою інформацією[10], а також надана інформація щодо нещодавнього рішення продовжити термін експлуатації енергоблоку №1 Южно-Української АЕС[11], незважаючи на вже відкриту тотожну справу в Україні.

У кінці листопада Колегія Державної інспекції ядерного регулювання

України (ДІЯРУ) прийняла рішення про продовження терміну експлуатації енергоблоку №1 Южно-Української АЕС (ЮУАЕС-1). Екоclub приймав активну участь у громадському обговоренні стосовно продовження терміну експлуатації ЮУАЕС-1, організованому ДІЯРУ, зокрема, брав участь у громадських слуханнях та представив власні пропозиції[12], які, на жаль, не було враховано. Окрім того, під час засідання Колегії Державної інспекції ядерного регулювання України 28 листопада з даного питання була представлена спільна заява Екоclubу та НЕЦУ як членів Громадської ради ДІЯРУ. Ця заява з'явилась у результаті ігнорування аргументів організацій громадянського суспільства стосовно необхідності відтермінування прийняття остаточного рішення щодо продовження терміну експлуатації ЮУАЕС-1 до моменту виконання вимог Конвенції Еспо та проведення усіх заходів з підвищення безпеки[13].

Вулична акція, присвячена 26-им роковинам Чорнобильської катастрофи

У квітні Екоclub організував вуличну акцію, присвячену 26-им роковинам Чорнобильської катастрофи. Протягом заходу волонтери інформували учасників акції про небезпеки від проектів ядерної енергетики та розвитку ядерної енергетики загалом, а також продемонстрували доступні альтернативи, такі як сонячна енергія та енергоефективність. У рамках акції молодь провела флешмоб «Ядерна енергетика? Ні дякуємо!»[14][15].

Без'ядерний рух

Екоклуб активно приймає участь у без'ядерному русі природоохоронних громадських організацій та активістів в Україні, у т.ч. обміні інформацією та досвідом, обговоренні актуальних проблем, підготовці спільних позиційних заяв стосовно проблем ядерної енергетики та ін. 16-18 жовтня Екоклуб організував зустріч учасників без'ядерного руху на якій було оглянуто основні події 2013 року у ядерній енергетиці, обговорили актуальні проблеми без'ядерного руху та плани на 2014 рік. Зокрема вирішено спільно організувати молодіжний табір для залучення нових активістів та підготувати публікацію для висвітлення проблем із застосуванням конвенції Еспо при оцінці впливу на довкілля від ядерної енергетики. 30-31 травня активісти Екоклубу прийняли участь у зустрічі представників європейського без'ядерного руху в Австрії, завдяки якій ми мали можливість перейняти європейський досвід боротьби проти атомної енергетики.

У жовтні 2013 року Екоклуб, НЕЦУ та Ресурсно-аналітичний центр «Суспільство і довкілля» підготували спільну заяву[16], яка була прийнята Національною платформою Форуму громадянського суспільства Східного Партнерства щодо необхідності дотримання Україною Конвенції Еспо у сфері ядерної енергетики.

Упродовж 2013 року Екоклуб підготував двадцять вісім україномовних випусків Міжнародного бюлетеня «Ядерний монітор», що видається Світовою інформаційною службою з енергетики (WISE) та Інформаційним центром з ядерної енергетики (NIRS) англійською та багатьма іншими мовами. У Моніторі публікуються новини та аналітичні статті щодо об'єктивної оцінки стану атомної енергетики в світі та в Україні.

II Зміна клімату

Зміна клімату є одним з найбільш гострих викликів нашого часу. Саме тому усі заходи Екоклубу пов'язані з вирішенням проблем клімату. Протягом усіх публічних подій, зустрічей з людьми, політиками та медіа Екоклуб завжди наголошує на тому, що лише розвиток відновлюваних джерел енергії та енергоефективність зможе подолати проблеми зміни клімату.

У 2013 році Екоклуб активно приймав участь у Громадській раді Державного агентства екологічних інвестицій (ДАЕІ). Зокрема, організація сфокусувала свою увагу на питанні відсутності взаємозв'язку між стратегічними урядовими рішеннями, що призвело до фактичної відсутності державної кліматоохоронної політики. Під час зустрічей Ради представник Екоклуб звертав увагу ДАЕІ як органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію кліматоохоронної політики, до факту ігнорування екологічних вимог у енергетичній і транспортній стратегіях.

Екоклуб приймав участь у підготовці та поширенні позицій Робочої групи

неурядових екологічних організацій з питань зміни клімату (РГ НУО ПЗК) від української сторони на кліматичному саміті ООН, що проходив у Варшаві у листопаді. Екоклуб є активним членом РГ НУО ПЗК з моменту її заснування, і у червні 2013 року Андрій Мартинюк був переобраний Головою РГ НУО ПЗК. Серед заходів, що проводяться в рамках Робочої групи, є поширення інформації стосовно поточних питань, розробка позиційних документів, організація зустрічей і тренінгів.

Починаючи з 2013 року Андрій Мартинюк, Голова Ради Екоклубу, представляє національні кліматоохоронні громадські організації в Міжурядовій комісії з питань імплементації Рамкової Конвенції ООН про зміну клімату та Кіотського протоколу в Україні (очолюваний Віце-прем'єр-міністром з участю на рівні заступників міністрів). Це представництво дало можливість у 2013 році отримати оновлення національної кліматоохоронної політики, проекти заяв до РКЗК ООН та врахувати коментарі від громадськості.

III Інші інформаційно-просвітницькі заходи

Інформаційний тур «За чисту енергію»

Для поширення неупередженої та правдивої інформацією про стан ядерної енергетики та сприяти розвитку без'ядерного руху, Екоклуб спільно з НЕЦУ організував інформаційний тур в населених пунктах навколо Южно-Української АЕС з 22 по 27 травня та з 26 по 31 серпня – навколо Запорізької АЕС. Загалом інформаційний тур проходив у 12 містах, в т.ч. Вознесенськ, Первомайськ,

Кіровоград, Нікополь, Енергодар, Запоріжжя та інші. Під час вуличних акцій туру волонтери поширювали друковані інформаційні матеріали про відновлювані джерела енергії, енергоефективність та загрози ядерної енергетики, продемонстрували сонячний водонагрівач, систему фотоелектричних модулів, щоб показати альтернативи ядерної енергетики усім відвідувачам акцій, та просто спілкувались з місцевими жителями. Велика кількість відвідувачів були

зацікавлені запропонованими технологіями та підходами, бажали дізнатися про інші відновлювані джерела енергії та розповідали про місцеві проблеми.

М. Арбузинка, Миколаївська обл.

Загальний звіт про заходи, що відбувались під час туру навколо Южно-Української та Запорізької АЕС, а також усі фото можна знайти в групі Екоclubу в мережі Фейсбук[17][18].

Семінари та інші заходи

Окрім вищезазначеної діяльності у 2013 році Екоclubом також реалізовано наступні інформаційно-просвітницькі заходи:

- Актуалізували проблему відсутності системи належної утилізації ртутювмісних ламп у Рівному[19].
- Провели дві лекції у місті Конотоп Сумської області про енергоефективність та сонячні колектори для нагріву води.
- Організували прес-тур для регіональних ЗМІ у смт. Колки Волинської області, де продемонстрували встановлений у місцевій школі сонячний

колектор для нагріву води[20].

- У липні Екоclub та НЕЦУ провели в Києві тренінг з енергоефективності для представників громадських організацій.
- У серпні та грудні організували круглі столи за участі представників Маневицької місцевої влади, де обговорили фінансові механізми стимулювання впровадження ВДЕ та ЕЕ.
- У вересні організували українсько-американський обмін зі збалансованого розвитку. Фото презентацій з семінару можна знайти тут:
- Також представники Екоclubу стали учасниками Вуличного університету [22], організували семінар [23] з виготовлення сонячних колекторів та лекцію [24] з енергоефективності для студентів Національного університету водного господарства та природокористування.

Екоclub висловлює щирі подяку усім партнерам, Міжнародній організації «Жінки в Європі за спільне майбутнє», Всеукраїнській громадській організації «Національний екологічний центр України», Ресурсно-аналітичному центру «Суспільство і довкілля», а також іншим громадським організаціям та активістам за плідну співпрацю та підтримку у 2013 році.

Екоclub завжди зацікавлений у реалізації «зелених» ідей. Якщо і ви маєте спільні з нами інтереси, є багато можливостей як нам [ДОПОМОГТИ](#).

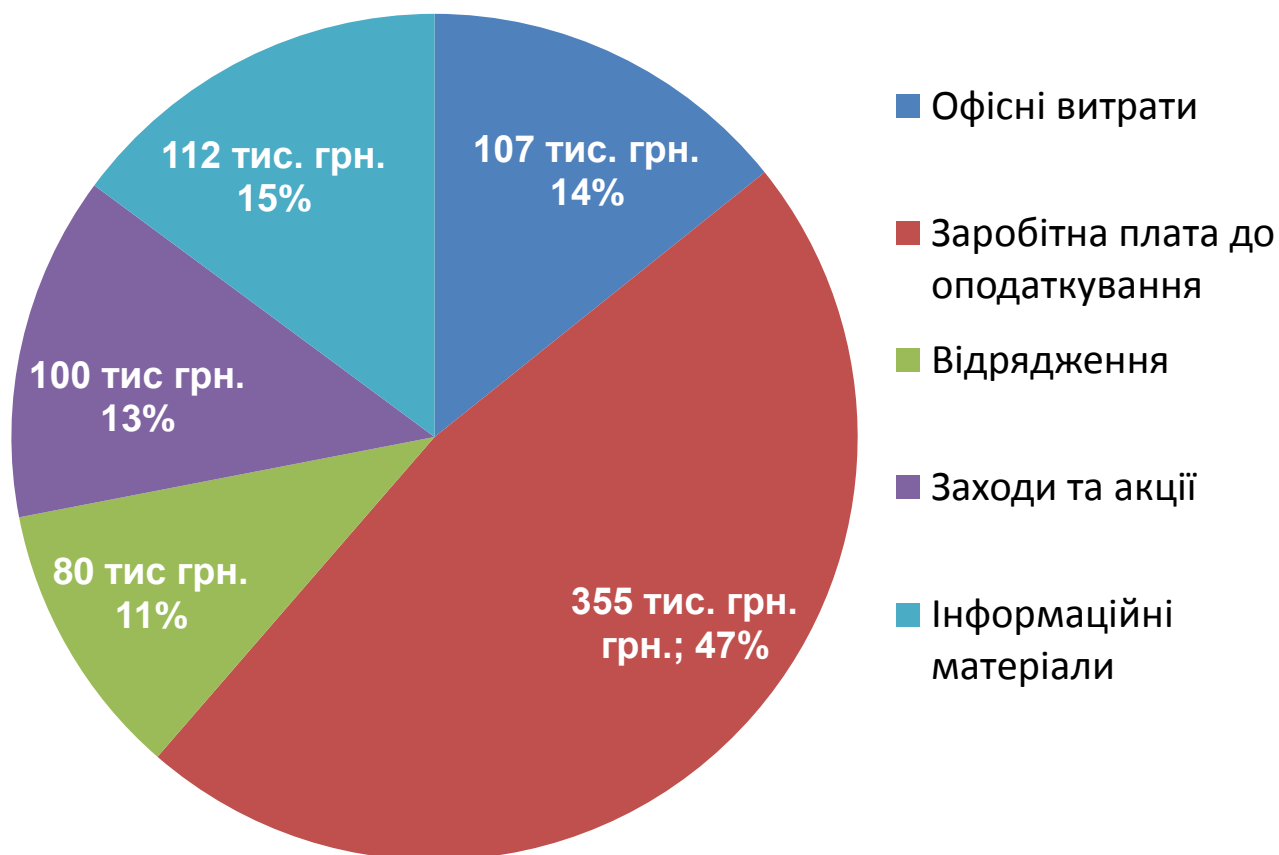

Українсько-американський Семінар-обмін зі збалансованого розвитку

Проекти Екоклубу у 2013 році

№	Назва проекту	Бюджет проекту (EUR)	Донор
1	Розбудова місцевого потенціалу для побутового сонячного опалення та підігріву води і термоізоляції у сільських та віддалених районах СЕК / Увімкни сонце – живи комфортно	25836	Чотирирічний проект, що здійснюється за фінансової підтримки Європейського Союзу через субгрант від Міжнародної організації «Жінки в Європі за спільне майбутнє». Директор проекту – Сабіна Бок,
4	Інформаційний тур та підтримка без'ядерного руху	5255	Представництво фонду імені Гайнріха Бьоля в Україні Директор регіонального офісу – Кирило Савін,
5	Розвиток взаємозв'язків та нарощування внутрішніх можливостей громадської кампанії «За без'ядерну Україну»	2603	Представництво фонду імені Гайнріха Бьоля в Україні
6	Забезпечення виконання національного законодавства	1651	Представництво фонду імені Гайнріха Бьоля в Україні
7	Просування системи обліку витрат енергоресурсів	1934	Представництво фонду імені Гайнріха Бьоля в Україні
8	Енергоефективність замість ядерної енергетики	10500	Представництво фонду імені Гайнріха Бьоля в Україні
2	Розвиток громадського сектору на користь суспільства	12475	Трирічний проект, що здійснюється за фінансової підтримки Європейського Союзу через субгрант від Національного екологічного центру України (НЕЦУ). Виконавчий директор – Юрій Урбанський
3	Україно-американський обмін задля збалансованого розвитку	2902	Центр за безпечну енергетику Earth Island Institute / Глобальний фонд підтримки зелених грантів Координатор проекту – Меліса Прагер
9	Впровадження системи обліку витрат енергоресурсів	500	Проект підтримується Фондацією ім. князів-благодійників Острозьких. Проект-менеджер – Віктор Пражмовський
10	Підтримка діяльності Екоклубу з питань зміни клімату	1737	Національний екологічний центр України;

Витрати Екоклубу за 2013 р.

Загальна сума: 754 тис. грн.

Список використаних посилань

1. Аналітичне дослідження «Облік витрат енергоресурсів у Рівненській області: чому не рахуємо?»: <http://www.ecoclubrivne.org/files/EnergoRivne.pdf>
2. Публікація «Енергозбереження: історії успіху українських міст»: <http://ecoclubrivne.org/download/1949/>
3. Посібник «Утеплення будинку: комфорт і економія»: <http://goo.gl/cTdxlM>
4. Про тренінг з виготовлення сонячних колекторів у Кам'янськ-Уральську: <http://ecosolar.org.ua/na-urali-uvimknuly-sontse/>
5. Тренінг з виготовлення сонячних колекторів у Житомирі: <http://ecosolar.org.ua/treninh-z-vyhotovlennya-sonyachnyh-kolektoriv-u-zhytomyri/>
6. Тренінг з виготовлення сонячних колекторів у Маневицькій колонії: http://ecoclubrivne.org/manevuchy_sonce/
7. Аналітичний документ «Спорудження енергоблоків №3 і 4 Хмельницької АЕС: роль Верховної Ради України» <http://ecoclubrivne.org/files/XAES3,4.pdf>
8. Аналітична стаття «Безпеку старих конструкцій ХАЕС 3,4 не перевіряли?»: <http://ua-energy.org/post/34988>
9. Committee initiative on Ukraine EIA/IC/CI/4: <http://goo.gl/D5IU8D>
10. Лист Екоclubу до Комітету з імплементації Конвенції Еспо: <http://goo.gl/JQV0ic>
11. Лист Екоclubу до Комітету з імплементації Конвенції Еспо: <http://goo.gl/szzXlg>
12. Пропозиції та зауваження Екоclubу до проекту рішення Державної інспекції ядерного регулювання України: <http://goo.gl/4rNc5q>
13. Прес-реліз про ухвалення остаточного рішення щодо продовження терміну експлуатації ЮУАЕС-1: <http://ecoclubrivne.org/oldreactorclose/>
14. Вулична акція, присвячена 26-им роковинам Чорнобильської катастрофи: <http://vse.rv.ua/news/1366714875-rivnyanam-zaproponovali-uvimknuti-sonce.html>
15. Вулична акція, присвячена 26-им роковинам Чорнобильської катастрофи: <https://www.facebook.com/media/set/?set=oa.10152740255740084&type=1>
16. Statement of the Eastern Partnership Civil Society Forum on necessity to bring Ukraine into compliance with Espoo Convention: <http://goo.gl/s4iBEB>
17. Звіт та фото про заходи під час туру навколо Южно-Української АЕС: <https://www.facebook.com/groups/EcoclubRivne/>
18. Фото туру навколо Запорізької АЕС: <http://goo.gl/5DW7So>
19. Прес-реліз про проблему відсутності системи належної утилізації ртутьвмісних ламп у Рівному: <http://goo.gl/MB17op>
20. Прес-реліз про прес-тур для регіональних ЗМІ у смт. Колки Волинської області: <http://goo.gl/3QvqgT>
21. Презентації українсько-американського обміну зі сталого розвитку у Скольмо 23-25 вересня 2013 року: <http://ecoclubrivne.org/sdpresentations/>
22. «Вуличні університети екоclubівців»: <http://goo.gl/2pvajE>
23. Семінар з виготовлення сонячних колекторів для студентів НУВГП: <http://goo.gl/13L5Wq>
24. Лекція про сонячну енергію для студентів ТК НУВГП: <http://goo.gl/bjiKyg>